

AKADEMIK

SPRAVODAJCA

MAREC 2024

AKADÉMIA OZBROJENÝCH SÍL GENERÁLA MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNKA

AKADEMIK

Spravodajca
Akadémie ozbrojených síl
generála
Milana Rastislava Štefánika

Ročník XX. číslo 5
Akademický rok 2023/2024
mesačník - 10 vydaní ročně

Vydavateľ:

Akadémia ozbrojených síl
generála M. R. Štefánika
Demánová 393
031 01 Liptovský Mikuláš
www.aos.sk
IČO 37 910 337

Redakčná rada:

pplk Ing. Martin CHOVANEC, PhD.
- predseda
tel.: 0960 423070
e-mail: martin.chovanec@aos.sk
Mgr. et Mgr. Erika SZUPERÁKOVÁ
tel.: 0960 422735
e-mail: erika.szuperakova@aos.sk
Ing. Danuša SPILÁ
tel.: 0960 422529
e-mail: danusa.spila@aos.sk

Tlač:

Tlačiareň AOS, Liptovský Mikuláš

Rozširuje:

AOS L. Mikuláš. Nepredajné.
vyšlo 05. 04. 2024
© Akadémia ozbrojených síl
generála M. R. Štefánika
Registračné číslo: **EV 1946/08**

V tomto čísle:

- Inaugurácia rektora Akadémie ozbrojených síl
- Náš rozhovor...
- Oslávili sme Deň učiteľov
- Jarná kvapka krvi
- Medzinárodný deň žien
- Otvorenie výstavy fotografií Ordinariátu OS a OZ SR
- Návik strelby a riadenia paľby 54. rmo s podporou simulačných technológií
- Kurzy organizované akadémiou
 - Otvorenie 32. DKA VŠ
 - Ukončenie ISOC
 - Ukončenie 31. DKA VŠ
- Vojský program kadetov 1. ročníka
- Vojský program kadetov 2. ročníka
- 50 rokov vojenského vysokého školstva na Liptove
Spojovacie vojsko - 5. časť
- Memoriál Michala Strenka
- ZOBOR CUP 2024
- Majstrovstvá AOS vo florbale

AOS V OBRAZOCH

Editoriál

Oslavy patria neodmysliteľne k nášmu životu. Sú viazané k výročiam, úspechom či kariérnym postupom. Sú niečím neobyčajným v našich všedných dňoch. Dávajú nám možnosť prežiť niečo výnimočné, sú príležitosťou na vzájomné stretnutia. Aktuálne číslo nášho mesačníka Akademik Vám prináša viaceré pohľady na slávnostné chvíle, ktoré sme v priebehu mesiaca marec spoločne prežili. Pozrieme sa na inauguráciu rektora akadémie i na odovzdanie ocenení vysokoškolským pedagógom pri príležitosti Dňa učiteľov. Zároveň Vám prostredníctvom rozhovoru s novým rektorom predstavíme jeho plány a vízie do budúcnosti. V príspevku o histórii spojárov sa pozrieme na ich najlepšie roky v ére Vojenskej akadémie. Tento mesiac sa nám podarilo zorganizovať hromadný odber krvi, ktorým sme oslávili život a počas MDŽ sme vzdali poctu všetkým ženám pracujúcim u nás. Nezabudli sme na výročie ordinariátu, ktoré sme si pripomenuli výstavou i na množstvo športových súťaží, v ktorých sme bojovali o víťazstvo. Oslavy patria k životu. Vedia pozitívne vplývať na naše zdravie a prispievať k celkovej životnej pohode. Ukazujú, čo sme dokázali, z čoho máme radosť a na čo by sme nemali zabudnúť...

-redakcia-

Inaugurácia rektora Akadémie ozbrojených síl

Slávnostnou inauguráciou dňa 14. marca 2024 bol do funkcie rektora Akadémie ozbrojených síl uvedený plk. gšt. Aurel Sabó. Ide v poradí o 6. rektora AOS (a 14. rektora v rámci vojenskej vysokej školy v Liptovskom Mikuláši). Svoju funkciu prevzal po predošlom rektorovi doc. Jozefovi Putterovi dňa 18. decembra 2023, kedy ho prezidentka SR Zuzana Čaputová vymenovala na návrh ministra obrany Roberta Kaliňáka.

Slávnostná inaugurácia nového rektora sa konala v aule akadémie za účasti ministra obrany Roberta Kaliňáka, akademických hodnostárov 20 vysokých škôl SR, vojenských škôl z Českej republiky a Maďarska, pridencov obrany v SR, zástupcov cirkví, spoločenských organizácií, podnikateľskej sféry regiónu, primátorov okolitých miest, bývalých rektorov a príslušníkov AOS.

Slávnosť bola zviazaná s významnými symbolmi a znakmi školy, akými sú reťaz AOS, vojenský meč i dekrét rektora, ktorý si od p. prezidentky prevzal ešte v decembri minulého roka.

Samotná inaugurácia bola obradom, pri ktorom rektor svojim zvolaním *„Spondeo et polliceor“* a prisahou na štátnu zástavu zložil sľub akadémii a prijal od ministra obrany reťaz rektora ako symbol svojej funkcie.

Po inauguračnom akte nasledoval príhovor rektora, v ktorom predstavil základné priority a vízie, ktorými sú kvalita vzdelávania a výskumu na AOS.

„Chcem, aby AOS bola schopná ponúknuť našim študentom a doktorandom moderné a relevantné vzdelanie, ktoré im umožní stať sa kompetentnými a profesionálnymi dôstojníkmi a odborníkmi.

Chcem tiež podporovať vedeckú prácu a inovativnosť našich pedagógov a výskumníkov, ktorí prispievajú k rozvoju vojenskej teórie a praxe. Zároveň sa budem snažiť o zintenzívnenie spolupráce s ostatnými univerzitami, akademickými inštitúciami, ministerstvami obrany, medzinárodnými organizáciami a partnermi v oblasti obrany a bezpečnosti.

OS SR prechádzajú v súčasnom období výraznou modernizáciou a technologickou zmenou a AOS bude musieť na tieto zmeny reagovať a modernizovať študijné programy, aby bola schopná plniť požiadavky OS SR a predikovala možný vývoj v tejto oblasti“, uviedol rektor Aurel Sabó.

S príhovorom počas inaugurácie vystúpil i podpredseda vlády SR a minister obrany Robert Kaliňák, ktorý v ňom vyzdvihol postavenie a význam akadémie: *„Akadémia ozbrojených síl má byť základom novej budúcnosti celých OS SR a je dôležité, aby sme k tomu všetci spoločne prispeli.“*

Za Slovenskú rektorskú konferenciu zagrataloval novému rektorovi jej prezident doc. Vladimír Hiadlovský, rektor Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Súčasťou programu boli i umelecké vystúpenia pedagógov miestnej Základnej umeleckej školy Jána Levoslava Bellu.

Po boku nového rektora budú v nasledujúcom období pôsobiť vo svojich funkciách: poverený prorektor pre vzdelávanie pplk. doc. Ing. Michal Turčaník, PhD., prorektor pre kvalitu a rozvoj doc. Ing. Vladimír Andrassy, PhD., prorektor pre vedu doc. Ing. Boris Ďurkech, CSc., prorektor pre vojenské veci plk. gšt. Štefan Acsai a kvestor Ing. Dušan Mesároš.

Slávnostný ceremoniál sa ukončil pozvaním na čašu vína a pripravené občerstvenie za sprievodu miestnej ľudovej hudby. Nechýbali neformálne srdečné rozhovory a gratulácie, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou takýchto slávnostných chvíľ.

text: -sz-, foto: -ds-

Náš rozhovor...

Rozprávali sme sa s rektorom Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika plk. gšt. Aurelom Sabóom.

Pán rektor, v decembri minulého roku Vás na návrh ministra obrany vymenovala prezidentka Zuzana Čaputová do najvyššej akademickej funkcie - rektora Akadémie ozbrojených síl. Ako by ste opísali svoje pocity pri preberaní dekrétu od pani prezidentky?

Stať sa rektorom Akadémie ozbrojených síl je veľká česť, ale predovšetkým zodpovednosť. Pri preberaní dekrétu od pani prezidentky Zuzany Čaputeovej som cítil hlbokú vďačnosť za dôveru, ktorá mi bola preukázaná, a zároveň som si uvedomoval váhu úlohy, ktorá predo mnou stojí.

Akadémia ozbrojených síl má dlhú históriu výnimočného prínosu k obrane a bezpečnosti našej krajiny a ja som odhodlaný pokračovať v tejto tradícii.

V tomto okamihu som tiež cítil záväzok, ktorý mám pred predchádzajúcimi generáciami kolegov a absolventov, ktorí formovali Akadémiu na to, čím je dnes - špičkovú vzdelávaciu inštitúciu s globálnym dosahom. Tento moment bol pre mňa nielen osobným úspechom, ale aj pripomenutím, že naše úsilie a práca majú hlbší význam.

Kvalita vysokých škôl je dnes veľmi často diskutovanou témou. Minulý rok ste boli pri tom, keď sme ako škola žiadali o posúdenie vnútorného systému zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania. Čo vy považujete za relevantné kritériá, ktorými by sa mala merať kvalita vysokej školy?

Musím s potešením konštatovať, že Akadémia ozbrojených síl pri posudzovaní štandardov vnútorného systému zabezpečovania kvality pred medzinárodnou hodnotiacou skupinou obstála. Dôkazom kvalítne pripraveného systému je aj záverečná hodnotiacia správa tejto skupiny. Samozrejme, vždy je čo zlepšovať a nastaviť precíznejšie.

Som rád, že som mohol byť pri kreovaní nového systému a ovplyvňovať procesy, ktoré budú v ďalšom období formovať pôsobenie Akadémie ozbrojených síl.

Relevantné kritériá pre meranie kvality vysokých škôl by mali zahŕňať rôzne aspekty, ako sú akademické výsledky, kvalitu výučby, výskumnú činnosť, spokojnosť študentov, ako aj spokojnosť Ozbroyených síl SR s kvalitou prípravy absolventov a spoluprácu s ozbrojenými silami.

Dôležité je tiež hodnotenie vnútorných procesov školy, akými sú systémy zabezpečovania kvality a sebahodnotenie.

V súčasnom dynamickom prostredí sa kladie dôraz na pružnosť a schopnosť inštitúcií prispôbiť sa meniacim potrebám bezpečnostného prostredia a technologickému pokroku. Z tohto dôvodu by sa mali kritériá neustále aktualizovať a prispôbovať tak, aby odrážali súčasné a budúce výzvy v oblasti vysokoškolského vzdelávania.

Vojenská vysoká škola nielen u nás, ale aj v medzinárodnom priestore má osobitné postavenie a výrazné špecifiká. Kvalita vysokoškolského vzdelávania na vojenských akadémiách by sa mala merať podľa viacerých kritérií, ktoré odrážajú ich jedinečné poslanie a ciele.

Medzi tieto kritériá patrí schopnosť poskytovať relevantné a aktuálne kurikulum, ktoré zodpovedá potrebám ozbrojených síl a je v súlade s najnovšími obrannými stratégiami a technológiami. Dôležitá je tiež kvalita pedagogického personálu, ktorý by mal mať nielen akademické kvalifikácie, ale aj praktické skúsenosti z vojenského prostredia.

Ďalším faktorom je úroveň teoretického a praktického výcviku, ktorý umožňuje študentom získať potrebné zručnosti a kompetencie pre ich budúce povolanie. Nemenej dôležité sú metódy hodnotenia a spätná väzba, ktoré by mali byť prispôbené tak, aby odrážali realistické vojenské pôsobenie ozbrojených síl. Napokon, kvalita by

sa mala hodnotiť aj na základe úspešnosti absolventov v ich následnej kariére, či už v rámci ozbrojených síl alebo v civilnom sektore. Tieto kritériá pomáhajú zabezpečiť, aby vzdelávanie na vojenských akadémiách bolo nielen teoretické, ale aj praktické, relevantné a efektívne pripravujúce študentov na výzvy, ktoré ich čakajú.

Vo svojom inauguračnom prejave ste hovorili o svojich hlavných prioritách, hovorili ste o posilnení kvality výskumu a vzdelávania, o spolupráci s národnými i medzinárodnými inštitúciami v oblasti bezpečnosti, o pokračovaní a nutnosti zlepšovania materiálno-technického vybavenia akadémie i o podpore pedagógov a zamestnancov, ktorí sú dôležitou súčasťou našej školy. Sú to široké oblasti, ktorým by ste sa chceli v budúcnosti venovať.

Máte už nejaké vízie, či plány, ako by sa tieto ciele dali dosiahnuť?

V rámci posilnenia kvality výskumu a vzdelávania je kľúčové investovať do moderných technológií a zabezpečiť, aby boli výskumné programy a učebné osnovy v súlade s najnovšími trendmi vo svojich oblastiach.

Spolupráca s národnými a medzinárodnými inštitúciami môže byť rozšírená prostredníctvom spoločných projektov a výmenných programov, ktoré umožnia zdieľanie znalostí a skúseností. V tejto oblasti vidím výrazný potenciál rozšírenia spolupráce s partnermi, s ktorými sme združení v rámci ESDC.

Zlepšenie materiálno-technického vybavenia je možné dosiahnuť systematickým plánovaním a získavaním finančných prostriedkov z rôznych zdrojov, vrátane grantov a projektov.

Podpora pedagógov a zamestnancov je možná prostredníctvom rozvojových programov, ktoré im poskytnú príležitosti na profesijný rast a zlepšenie pracovných podmienok.

Tieto vízie a plány vyžadujú koordinované úsilie a angažovanosť všetkých zainteresovaných strán, aby sa dosiahli stanovené ciele.

V prvom rade sa však pokúsím navýšiť počty personálu. Počty študentov neustále rastú a jednotlivé pracoviská rozširujú svoje spôsobilosti.

Pre zabezpečenie kvalitného vzdelávania je potrebné zabezpečiť dostatočný počet pedagógov. Na druhej strane s rastúcim počtom študentov a zabezpečovaných aktivít bude potrebné navýšiť aj zabezpečovací personál tak, aby bol proces vzdelávania a výcviku na požadovanej kvalitatívnej úrovni.

pripravili: -as-, -sz-, foto: -internet-

Oslávili sme Deň učiteľov

Svetový Deň učiteľov sa od roku 1994 pravidelne slávi 5. októbra, kedy si celosvetovo pripomínáme dôležitosť učiteľov v spoločnosti, ich prínos vo vzdelávaní a ďalšom rozvoji. Na Slovensku a v Česku má však tento sviatok omnoho dlhšiu tradíciu. Už od roku 1955 sa tento deň slávi o čosi skôr - 28. marca na výročie narodenia významného pedagóga a učiteľa národov Jana Amosa Komenského.

Počas slávnostného nástupu odovzdal rektor AOS plk. Aurel Sabó Pamätné plakety J. A. Komenského i plakety AOS 8 pedagogickým pracovníkom, ktorí odkaz významného filozofa a učiteľa napĺňajú v podmienkach našej alma mater. Vo svojom príhovore rektor poďakoval pedagógom za ich prácu a trpezlivosť so študentmi a pripomenul dôležitosť tohto poslania: „Univerzita by mala byť miestom, kde sa stretáva múdrosť a zvedavosť mladej generácie. Práve učitelia by mali byť mostom a hýbateľom toho, že sa tieto dva svety spoja“. Prítomným učiteľom zaželel, aby boli i naďalej inšpiráciou pre študentov a hľadali spôsoby ako im otvárať nové obzory. „Vaša práca a odhodlanie formujú generácie našich študentov. To ako my učitelia budeme pristupovať k svojej práci, bude formovať budúci obraz ozbrojených síl, to ako my budeme motivovať našich študentov k štúdiu, bude odzrkadľovať ako budú vyzerat' OS SR a v konečnom dôsledku aj naša bezpečnosť“. Študentov zároveň vyzval k svedomitej práci a k prekonávaniu prekážok, ktoré ich počas štúdia postretnú.

V tento deň sa po prvýkrát prihovoril prítomným v auditóriu i poverený prorektor pre vzdelávanie pplk. Michal Turčaník, ktorý poďakoval pedagógom AOS za ich osobné nasadenie a príklad pre študentov a vyzdvihol povolanie učiteľa: „Poslanie pedagóga v sebe zahŕňa povinnosť a potrebu odovzdávať mladej generácii poznanie a životné skúsenosti. Práve práca učiteľa určuje ako bude mladá generácia pripravená na vstup do praxe, akými vedomosťami a mravnými kvalitami bude vyzbrojená.“

Zároveň bolo v tento slávnostný deň odovzdané ocenenie primátora mesta Liptovský Mikuláš našej kolegyni RNDr. Eve Drobnej, PhD. za dlhoročnú svedomitú pedagogickú prácu na AOS a významný prínos vo vedeckej oblasti.

Rektor AOS dnes udelil:

Komenského plaketu I. stupňa za dlhoročnú svedomitú pedagogickú prácu v AOS a významný prínos vo vedeckej a pedagogickej oblasti a reprezentácii AOS **prof. Ing. Marcelovi Harakaľovi, PhD.** (katedra informatiky).

Komenského plaketu II. stupňa za významný pedagogický prínos pre AOS vo vysokoškolskom vzdelávaní v oblasti prírodných vied **RNDr. Eve Bajčiovej Jurečkovej, PhD.** (katedra elektroniky).

Komenského plaketu III. stupňa za dlhoročnú pedagogickú prácu v rámci vysokoškolského a kariérneho vzdelávania **PhDr. Márii Martinskej, PhD.** (katedra spoločenských vied a jazykov).

Medailu „Za rozvoj AOS“ za vzorný prístup k vzdelávaniu kadetov, prácu v rámci redakcie časopisu Vojenské reflexie a dlhoročnú propagáciu akadémie pri organizovaní medzinárodnej vedeckej konferencie Národná a medzinárodná bezpečnosť **doc. Ing. Ivanovi Majchútovi, PhD.** (katedra bezpečnosti a obrany) a **mjr. Ing. Michalovi Hrnčiarovi, PhD.** za dlhoročnú pedagogickú činnosť v rámci vojenského vysokoškolského vzdelávania, garantovanie profilácie vojenskej odbornosti G10 a za výsledky dosahované v oblasti vedeckej práce.

Malú plaketu AOS - zlatú za dlhoročnú individuálnu prácu s kadetmi **prof. Ing. Ladislavovi Hofreiterovi, CSc.** (katedra bezpečnosti a obrany).

Malú plaketu AOS - striebornú za inovatívne prístupy vo vede a za rozvoj a propagáciu pracoviska **doc. Ing. Eve Popardovskej, PhD.** (katedra strojárstva) a **Mgr. Eve Révayovej, PhD.** za podiel na modernizácii a digitalizácii jazykového vzdelávania kadetov AOS (katedra spoločenských vied a jazykov).

Všetkým oceneným srdečne blahoželáme!

text: -sz-, foto: -ds-

Jarná kvapka krvi

6. marca 2024 sme na akadémii zorganizovali hromadné darovanie krvi.

Darovať krv prišlo takmer 70 zamestnancov, kadetov a účastníkov kurzov i zamestnancov Personálneho úradu OS SR, ktorí veľmi rýchlo zareagovali na vyhlásenú výzvu a prišli sa podeliť o najvzácnejšiu tekutinu.

Odber robil zohratý tím zdravotníkov z odd. hematológie a transfúziológie z neďalekej nemocnice v Poprade. Atmosféra bola príjemná a čas strávený čakaním na odber si účastníci krátili spoločnými rozhovormi.

Veľmi nás potešil vysoký záujem o darovanie krvi, ďakujeme všetkým ochotným darcom za to, že si našli čas a budeme radi, ak sa tento projekt podarí zaradiť do stálych aktivít AOS.

MDŽ

Vedenie Akadémie ozbrojených síl prichystalo pri príležitosti MDŽ pre svoje zamestnankyne a profesionálne vojačky malé stretnutie v nových zrekonštruovaných priestoroch salónika v kuchynsko-jedáľenskom bloku.

Funkcie gratulanta sa ujal rektor plk. gšt. Aurel Sabó, ktorý spolu so svojimi kolegami poprial ženám krásny sviatočný deň a odovzdal im malú pozornosť v podobe kvetu a sladkého prekvapenia.

text: -sz-, foto: -ds-

Otvorenie výstavy fotografií Ordinariátu OS a OZ SR

Dňa 10. marca 2024 bola na Akadémii ozbrojených síl (AOS) v Liptovskom Mikuláši v priestore pred kaplnkou a veľkou aulou otvorená putovná výstava veľkoformátových fotografií dokumentujúcich 20 rokov činnosti Ordinariátu OS a OZ SR.

Otvorenie sa začalo sv. omšou, ktorú v prítomnosti dekana AOS mjr. Tomáša Hudču slávil štábny kaplán 2. brigády VzS mjr. Peter Halkoci. Po sv. omši dekan AOS priblížil históriu vzniku a pôsobenia ordinariátu a následne otvoril výstavu. Po otvorení a prehliadke vystavovaných fotografií program pokračoval skromným pohostením, ktoré sprevádzali priateľské rozhovory.

Svätá stolica Bulou Spiritualem progressionem zriadila 1. marca 2003 podľa kánonického práva Ordinariát ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky. Ordinariát je samostatným cirkevným útvarom podľa kánonického práva a podľa Apoštolskej konštitúcie „*Spirituali militum curae*“ a je právne postavený na úroveň diecéz.

text: mjr. Tomáš Hudča SchP, foto: -ds-

Nácvik streľby a riadenia paľby 54. rmo s podporou simulačných technológií

V Simulačnom centre Akadémie ozbrojených síl vykonali v termíne od 18. – 22. marca príslušníci 54. raketometného oddielu 5. delostreleckého pluku Rožňava nácvik streľby a riadenia paľby v zostave oddielu s podporou konštruktívnej a virtuálnej simulácie.

Okrem upevnenia praktických návykov v streľbe a riadení paľby sa zdokonalili aj v činnostiach pri vedení palieb na plánované aj neplánované ciele a palieb na vyžiadanie - CFF (Call For Fire) v anglickom jazyku.

Súčasťou nácviku v syntetickom prostredí bolo tiež preverenie vybraných profesionálnych vojakov z plnenia individuálnych palebných úloh a zdokonalenie spolupráce palebných jednotiek s prieskumnými družstvami pri plnení úloh palebnej podpory. Nemenej dôležitou úlohou bolo preverenie a výcvik spojovacích odborností pri odovzdávaní delostreleckých povelov.

text: mjr. Kalna, foto: -ds-

Krížová cesta kadetov v kostole sv. Mikuláša

Aj v tohtoročnom pôstnom období sa v piatok 22. marca 2024 konala v rámci duchovnej prípravy tradičná krížová cesta vojakov vo farskom kostole sv. Mikuláša v Liptovskom Mikuláši.

Pobožnosť zorganizovali kadeti a veriaci vojenskej farnosti sv. Jany z Arku na Akadémii ozbrojených síl a predchádzalo jej slávenie sv. omše, ktorú celebroid vojenský dekan mjr. Tomáš Huďa SchP. Jej hlavnou myšlienkou bolo prežívanie utrpenia dnešným mladým človekom vo svetle Kristovho utrpenia.

text: mjr. Tomáš Huďa SchP

Kurzy organizované akadémiou

- Dňa 4. marca 2024 bol na pôde Akadémie ozbrojených síl otvorený 32. dôstojnícky kurz pre absolventov vysokých škôl (DKAVŠ) s cieľom poskytnúť vstupné vojenské vzdelanie pre vojenskú hodnosť poručík, nadporučík a kapitán.

Do kurzu nastúpilo 69 absolventov civilných vysokých škôl v prípravnej štátnej službe a 34 príslušníkov rezortu obrany v hodnostnom zbore mužstva v dočasnej a stálej štátnej službe. Kurz začal 11 týždňovou všeobecnou vojenskou prípravou, po ktorej nasleduje odborná vojenská príprava podľa špecializácií.

Na príprave budúcich dôstojníkov sa budú podieľať príslušníci centra vzdelávania, katedier AOS, ako aj špecialisti z útvarov OS SR a zariadení rezortu obrany.

- V poradí už tridsiaty ISOC - Medzinárodný kurz pre štábných dôstojníkov, bol ukončený slávnostnou ceremóniou 28. marca 2024 v priestoroch oddelenia medzinárodných kurzov AOS.

Slávnostný charakter i vážnosť kurzu podčiarkla prítomnosť generálneho riaditeľa sekcie ľudských zdrojov MO SR JUDr. Martina Rímeša i účasť veliteľa spoločného operačného veliteľstva generálmajora Ing. Martina Michalka.

Do kurzu nastúpilo dňa 29. januára 15 dôstojníkov z OS SR v hodnostiach kapitán až major, 4 nadporučíci z Českej republiky a 5 príslušníci Ozbrojených síl Ukrajiny.

Kurz trval 9 týždňov a všetci účastníci ho úspešne absolvovali.

Titul najlepší študent si odniesol ukrajinský kapitán.

ISOC 30 slávnostným príhovorom ukončil rektor AOS, plk. gšt. Ing. Aurel Sabó, PhD., ktorý vyzdvihol tradíciu kurzu a množstvo jej absolventov, keďže „ISOC rodina“ má už viac ako 500 členov.

- V termíne od 25. septembra 2023 do 23. februára 2024 bol Centrom vzdelávania AOS organizovaný 31. dôstojnícky kurz pre absolventov vysokých škôl (DKAVŠ) v 9 vojenských odbornostiach: psychologická služba; aktivity v informačnom priestore; právna služba; finančno-ekonomická služba; pešie, motorizované, mechanizované a tankové vojsko; spravodajstvo a elektronický boj; komunikačné a informačné systémy; letectvo a logistika.

Do kurzu celkovo nastúpilo 107 profesionálnych vojakov a vojačiek OS SR, pričom v uvedených vojenských odbornostiach v termíne 2., 9., 23. februára 2024 ukončilo kurz 58 absolventov a absolventiek.

Akt slávnostného pasovania do dôstojníckych hodností s odovzdaním osvedčení o absolvovaní kurzu vykonal rektor AOS plk. gšt. Ing. Aurel Sabó, PhD., poverený riaditeľ Centra vzdelávania AOS pplk. Ing. Peter Gerec, PhD. a veliteľ 65. prieskumného práporu v Prešove pplk. Ing. Marián Brinček.

Zároveň všetkým absolventom pogratulovali k úspešnému ukončeniu kurzu.

Vojenský program kadetov 1. a 2. ročníka

V dňoch 18. - 19. 03. 2024 sa uskutočnil vojenský program kadetov 1. ročníka Chopok.

Výcvik v taktickej príprave bol zameraný najmä na formácie pohybu družstva, ich presuny a činnosti počas pochodového zaistenia.

Výcviku sa v prvý deň zúčastnilo 66 kadetov odbornosti BOŠ a druhý deň 58 kadetov odborností EZS, VSIS a ZSZČ.

Kadeti si osvojili presun po cestných komunikáciách, nespevnenom teréne a naučili sa presúvať nebezpečným priestorom ako sú križovatky.

text: kpt. Radoslav Šliacký, foto: -ds-

Výcvik prebiehal v objekte AOS za riadenia inštruktorov Školských jednotiek v súčinnosti s kadetmi 5. ročníka, ktorí si zas osvojili riadenie menších jednotiek.

„Najväčšie pozitívum spoločných výcvikov vidíme v integrácii kadetov vyšších ročníkov do riadenia výcviku nižších ročníkov, čo je veľkým prínos v ich budúcej kariére“, uviedol na margo výcviku jeden z inštruktorov.

V dňoch 20. 03. 2024 a 21. 03. 2024 kadeti 2. ročníka KRIVÁŇ absolvovali vojenský program v priestoroch Akadémie ozbrojených síl.

Témou vojenského programu bol boj družstva v zastavanom priestore (CQB), ktorý kadeti cvičili v priestoroch simulačného centra.

Výcvik bol zameraný na nacvičenie si vstupov do budov cez primárny alebo sekundárny vstup, na priblíženie sa a pohyb okolo budovy, pohyb po chodbách a schodiskách.

Daný výcvik bol zameraný hlavne na zvládnutie dynamických prvkov vstupu do budovy s dôrazom na správne zaujatie pozícií v daných miestnostiach a odovzdávanie si signálov a hlásení.

text: kpt. Pavol Tkáč, foto: -ds-

50 rokov vojenského vysokého školstva na Liptove

Spojovacie vojsko - časť 5.

Rozkazom prezidenta republiky č. 08 z 28. júna 1972 a vykonávacím rozkazom ministra národnej obrany č. 009/1972 bola zriadená aj Vysoká vojenská technická škola v Liptovskom Mikuláši ku dňu 1. 9. 1973 s cieľom prípravy veliteľov a technikov protivzdušnej obrany a spojovacieho vojska.

Vznik samostatnej Slovenskej republiky mal priamy dopad aj na zmeny vo vojenskom školstve, ktoré bolo doteraz budované na federálnom základe. Zákomom Národnej rady Slovenskej republiky č. 185/1993 Zb. bola zriadená Vojenská akadémia v Liptovskom Mikuláši (VA), Vysoká vojenská škola leteckva generála Milana Rastislava Štefánika v Košiciach a Vojenská fakulta VŠDS v Žiline. Výstavbou Vojenskej akadémie, ktorá formálne zlučovala bývalú VVTŠ v Liptovskom Mikuláši a Vysokú pedagogickú školu v Bratislave bol poverený štatutárny zástupca generálporučik Ing. Anton Slimák.

Následne, od roku 1994 až do jej zániku v roku 2024, vo vedení Vojenskej akadémie pokračovali rektori plk. prof. Ing. Miroslav Žák, DrSc., plk. gšt. doc. Ing. Štefan Jagerčík, CSc., plk. doc. Ing. Miroslav Líška, CSc., plk. gšt. Ing. Michal Pružinský, CSc.

Základným cieľom transformácie bolo vytvoriť v súlade so štátnou školskou politikou moderný, perspektívny a integrovaný vzdelávací systém pokrývajúci požiadavky na školenie pre všetky druhy vojsk a odborností Armády Slovenskej republiky.

Štruktúru Vojenskej akadémie tvorili štyri fakulty:

- Fakulta pozemného vojska,
- Fakulta protivzdušnej obrany,
- Fakulta logistiky,
- **Fakulta zabezpečenia velenia.**

Na týchto fakultách študovali študenti z fakúlt bývalej VVTŠ, Vysokkej pedagogickej školy v Bratislave, z Vojenskej akadémie v Brne a Vysokkej vojenskej školy pozemného vojska vo Vyškove.

Na vytvorenie základných podmienok prípravy študentov VA podľa novej koncepcie vzdelávania v školskom roku 1994/95 bola pripravená a ministrom obrany schválená nová učebná dokumentácia, ktorá bola jednotná pre prvý ročník všetkých odborností. Následne bola uskutočnená novelizácia študijných odborov a špecializácií na všetkých fakultách, ktoré prešli procesom akreditácie.

Týmto aktom, ktorý bol spojený s hodnotením všetkých fakúlt, bola VA postavená na úroveň ostatných vysokoškolských vzdelávacích inštitúcií v SR.

Zmena pôvodného názvu Spojovacej fakulty na **Fakultu zabezpečenia velenia** evokuje posilnenie vojenského vzdelania v príprave spojovacích odborníkov. Jej názov, ako aj názvy ostatných fakúlt, boli odvodené od najvyšších organizačných celkov v rámci existujúceho veliteľstva Armády SR. Konkrétne názov fakulty bol odvodený od Hlavnej správy zabezpečenia velenia, ktorá v tomto období riadila spojovacie vojsko.

Fakulta zabezpečenia velenia aj naďalej pripravovala odborníkov s vysokoškolským inžinierskym vzdelaním pre potreby Armády SR predovšetkým pre spojovacie vojsko v oblasti telekomunikačných, rádiokomunikačných a špeciálnych komunikačných systémov, odborníkov pre rádiový prieskum a rádioelektronický boj. Ďalej pripravuje špecialistov v oblasti informatiky, automatizácie velenia, výpočtovej techniky a počítačových sietí.

Organizačné a personálne zloženie Fakulty zabezpečenia velenia sa dynamicky zmenilo, okrem iného aj pod vplyvom odchodu značného počtu vedecko-pedagogických pracovníkov a študentov do vytvárajúcej sa Armády Českej republiky. Bola vykonaná nová voľba senátu fakulty, rekonštrukcia dekanátu aj vedeckej rady fakulty.

Dekanom fakulty bol po dve volebné obdobia pplk. doc. Ing. Dušan Repčík, CSc., **prodekanmi pre študijnú činnosť** pplk. doc. Ing. Jozef Štulrajter, CSc. (1994-1997), neskôr plk. doc. Ing. Jozef Kašša, CSc. (1997-2000).

Funkciu prodekana pre vedeckú činnosť zastávali pplk. doc. Ing. Ján Jakubek, CSc. (1993-1997), pplk. doc. Ing. Miroslav Líška, CSc. (1997-1998), plk. prof. Ing. Jozef Šuriansky, CSc. (1998-1999), pplk. doc. Ing. Jozef Štulrajter, CSc. V ďalšom volebnom období (od roku 2000) vedenie fakulty prevzal plk. doc. Ing. Jozef Štulrajter, CSc., funkcie prodekanov vykonávali pplk. doc. Ing. Dušan Repčík, CSc. a doc. Ing. Ján Jakubek, CSc.

Základnú štruktúru fakulty tvorilo šesť katedri:

- **katedra 401 - telekomunikačných systémov** (VKt - pplk. doc. Ing. Ján Jakubek, CSc., od roku 1997 plk. doc. Ing. Dušan Repčík, CSc.),
- **katedra 402 - rádiokomunikačných systémov** (VKt - plk. doc. Ing. Martin Marko, CSc.),
- **katedra 403 - teoretickej elektrotechniky a rádiového prieskumu** (VKt - plk. prof. Ing. Jozef Šuriansky, CSc., pplk. doc. Ing. Jozef Puttera, CSc.),
- **katedra 404 - organizácie spojenia** (VKt - plk. doc. Ing. Jozef Kašša, CSc.),
- **katedra 405 - informatiky a výpočtovej techniky** (VKt - pplk. doc. Ing. Miroslav Líška, CSc.),
- **katedra 406 - jazykov** (VKt. - Mgr. Tatiana Linková).

Každá z katedri sa podieľala na integrovanej príprave spojovacích špecialistov v oblasti všeobecne teoretických, technických, inžinierskych a vojensko-odborných predmetoch, pričom katedry 401 až 405 boli tzv. finálnymi katedrami garantujúcimi odbornosť a špecializáciu.

Katedra 406 – katedra jazykov mala celoškolskú pôsobnosť. Študijné odbory otvorené od školského roku 1994/95 v 3-ročnom bakalárskom štúdiu neboli v podstate otvorené počas celej existencie VA.

Vysokoškolské inžinierske - 5 ročné štúdium bolo realizované v odboroch:

- vojenská spojovacia technika (26-53-8), špecializácia: vojenská telekomunikačná technika, vojenská rádiokomunikačná technika, technika rádiového prieskumu, špeciálna komunikačná technika,

- automatizácia velenia – elektronické počítače (26-56-8), špecializácie: automatizácia velenia – elektronické počítače, automatizácia riadenia spojovacích sústav.

Štúdium bolo diaľkové a denné v rozsahu 10 semestrov, ukončené obhajobou diplomovej práce a vykonaním záverečnej skúšky. Absolventi boli predurčení na základné veliteľské a technické funkcie v spojovacích útvaroch a zariadeniach armády.

Je potrebné poznamenať, že z pohľadu úspešnosti štúdia boli v tomto období problémy, ktoré boli okrem iného determinované znížením záujmu o vojenské odbornosti, obzvlášť technického zamerania. V školskom roku 1993/94 zo štúdia odišlo 17,72 % (52 študentov).

Úsilím vedenia fakulty boli laboratória katedry telekomunikácií v rokoch 1996-97 doplnené a dobudované o spojovacie zariadenia od firmy TESLA a. s. Liptovský Hrádok - digitálne ústredie UE-60D, UE-300D a v roku 2000 bola inštalovaná ústredňa firmy ALCATEL SEL typu S12 s technológiou ISDN.

Na katedre rádiokomunikácií bola vybudovaná integrovaná učebňa umožňujúca reálne prepojenie a nácvik velenia s reálnou zástavbou THZ-124, R-123 a R-173 v zostave tankových jednotiek (rota, čata) s taktickým námetom na plastickom stole. Nepriaznivou situáciou bolo, že v tejto fáze budovania Armády SR bolo všetko úsilie sústredené na budovanie stálej spojovacej siete v mobilných a nasaditeľných technológiách bola stagnácia a tak sa až do roku 2004 nepodarilo modernizovať rádiové technológie.

Integrovaná učebňa tankových rádiových staníc (2015)

Katedra organizácie spojenia v pôvodnej štruktúre sa orientovala na operačne taktické predmety, organizáciu spojenia, spojovacie uzly a sústavy. Aj táto oblasť z pohľadu modernizácie stagnovala. Hlavný prínos je možné vidieť v aktívnom zapojení vedecko-pedagogického zboru do procesu tvorby predpisov z oblasti spojovacej prevádzky (Spoj 4-1, Spoj 4-2) a organizácie spojenia na rezortnej úrovni.

Veľkým prínosom na zabezpečenie praktického vyučovania s mobilnou technikou bolo dobudovanie posádkového spojovacieho cvičiska Kaleník, čo umožnilo uskutočňovanie pravidelného komplexného výcviku všetkých špecializácií na fakulte.

Praktický výcvik na mobilnej spojovacej technike zabezpečoval do roku 1996 výcvikový spojovací prápor, ktorému velil **pplk. Ing. Eduard Adamčák** s veliteľom prevádzkovej roty **npor. Stanislavom Chalupeckým** a veliteľom rádiovkej roty **por. Jozefom Pavlovičom**. Po roku 1996 dochádza k reorganizácii školských aj prevádzkových jednotiek.

V rámci 2. práporu prevádzkového pluku vzniklo Stredisko spojovacieho vojska, ktoré až do roku 2004 zabezpečovalo výcvik spojovacích špecialistov na mobilnej spojovacej technike.

Výcvik študentov vo výstavbe antén na cvičisku Kaleník

Vedecká výchova pedagogického zboru predovšetkým z vlastných radov mala vzostupný trend. Nositeľmi vedeckej hodnosti „CSc.“ neskôr „PhD.“ sa počas existencie Fakulty zabezpečenia velenia stali: kpt. Ing. Milan Gottstein (1994), pplk. Ing. Vladimír Farárik (1995), pplk. Ing. Michal Jenčo (1996), pplk. Ing. Vladimír Wieser (1996), pplk. Ing. Miroslav Ďulík (1998), pplk. Ing. Ján Žabka (1998), mjr. Ing. Igor Černák (2000), pplk. Ing. Václav Stránský (2000). Nositeľom vedeckej hodnosti „Dr.“ sa stali npor. Ing. Marián Babjak (1997) a pplk. Ing. František Matyáš (1998).

Nositeľmi vedecko-pedagogického titulu „docent“ sa stali piati „spojári“: pplk. Ing. Ján Jakubek, CSc. (1995), pplk. Ing. Ján Pillár, CSc. (2000), plk. Ing. Martin Marko, CSc., (2000), pplk. Ing. Michal Jenčo, CSc. (2002), a pplk. Ing. Igor Černák, CSc. (2004).

Na fakulte sa počas jej existencie stali profesormi piati vedecko-pedagogickí pracovníci: doc. Ing. Igor Mokriš, CSc. (1996), plk. doc. Ing. Jozef Šuriansky, CSc. (1997), plk. doc. Ing. Dušan Repčík, CSc. (2002), plk. doc. Ing. Jozef Štulrajter, CSc. (2002) a plk. doc. Ing. Miroslav Líška, CSc. (2003). (Bez spojárov).

Prezentácia Fakulty zabezpečenia velenia na konferenciách, výstavách pokračovala aktívnym prezentovaním výsledkov vedeckej práce aj usporiadaním vlastných konferencií. Rezortné konferencie orientované na prípravu profesionálov spojovacieho vojska (1994, 2001), položili základy medzinárodných konferencií „Nové trendy v spracovaní signálov“, „Komunikačné a informačné technológie“, konferencia s medzinárodnou účasťou INKOTECH (2001) a aj odborným seminárom „Bezpečnosť práce na elektrických zariadeniach“.

Výrazným a novým prvkom na fakulte bolo zapojenie sa do aktívnej účasti na medzinárodných a domácich vojenských cvičeniach. Od roku 1995 sa pracovníci odborných katedier zúčastňovali na testovaniach interoperability komunikačných a informačných systémov krajín PzM „Combined Endeavor“ (kpt. Babjak, mjr. Baráth, plk. Kašša, kpt. Kopča). Ďalej to bola účasť na cvičeniach „Cooperative Osprey“ (1996 v USA), „Dobré susedstvo“ (2000 Brno, 2001 Liptovský Mikuláš) „Common Force“ (2002 Liptovský Mikuláš), „Good Neighbourhood“ (2002 Rakúsko) a ďalších cvičeniach vo vojenskom priestore Lešť.

V roku 2003 s ohľadom na znižovanie počtov vedecko-pedagogického zboru (do konca roku 2003 odišlo z fakulty 17 učiteľov spojovacích katedier), dochádza k fúzii katedry telekomunikácií a katedry rádiokomunikácií. Združená katedra nesie označenie 402 s názvom **katedra telekomunikácií**. Táto integrovala skupiny oboch katedier okrem skupiny prenosových systémov, ktorá bola včlenená do katedry organizácie spojenia (404). Katedru telekomunikácií až do jej rozpustenia v roku 2024 viedol plk. doc. Ing. Martin Marko, CSc.

Počas existencie Vojenskej akadémie (1993 až 2004) fakulta zabezpečenia spojenia pripravila 280 dôstojníkov inžinierov pre spojovacie vojsko.

Ďalšie časti prinesie nasledujúce číslo Akademiku.

Spracoval: doc. Ing. Martin Marko, CSc., foto: archív autora

Memoriál Michala Strenka

Prvý marcový deň sa kadeti 2. a 3. ročníka odbornosti I10 (prieskumu a spravodajstva) zúčastnili 1. ročníka Memoriálu Michala Strenka (10. 11. 1919 - 1. 3. 1945) v obci Jarabina v okrese Stará Ľubovňa.

Trať dlhú 6,3 km s prevýšením 180 m odbehli v dvoch družstvách vo vojenskom odeve vz. 07 a vojenskej obuvi. Prvé družstvo zdolalo trať za 36 minút a druhé za 38 minút. Veliteľ práporu pplk. Brinček ocenil kadetov za ich odhodlanie symbolicky zabehnúť beh v uniformách a kanadách. Po behu nasledovalo kladenie vencov pred rodným domom Michala Strenka, kde si kadeti uctili jeho pamiatku.

„Príjemne nás prekvapila úroveň organizácie a pohostinnosť domácich. Sme poctení, že sme mohli nadviazať spoluprácu so 65. prieskumným práporom v Prešove a zúčastniť sa tohto podujatia na počesť Michala Strenka“, uviedol vedúci katedry telesnej výchovy a športu Mgr. Peter Žiška.

Michal Strenk bol americký vojak, poddôstojník Námornej pechoty Spojených štátov, ktorý sa narodil na Slovensku v spišskej dedine Jarabina rusínskym rodičom. Stal sa známy počas bitky na sopečnom ostrove Iwó Jimu počas druhej svetovej vojny, keď bol spolu so svojimi spolubojovníkmi odfotoграфovaný pri stavaní vlajky na vrchu Suribači. Celkovo dobytia ostrova, na ktorom vztyčoval vlajku, sa však nedožil. Bol držiteľom množstva vyznamenaní ako Purple Heart, Presidential Unit Citation, America Defense Service Medal, American Area Campaign Medal, Asiatic-Pacific Area Campaign with four stars, World War II. Victory Medal.

ZOBOR CUP 2024

Kadeti Akadémie ozbrojených síl sa v dňoch 13. - 15. marca 2024 pod vedením npor. Mgr. Martina Kožiaka z katedry telesnej výchovy a športu zúčastnili hokejového turnaja pod názvom "ZOBOR CUP 2024" v Zlatých Moravciach.

Akcie sa okrem našich študentov zúčastnili vojenské posádky z celých Ozbrojených síl Slovenskej republiky ako: Trenčín, Ružomberok, Nitra, Topoľčany, Sliač, Kuchyňa a Trebišov.

Kadeti to v základnej skupine rozbehli veľmi slušne a postupovali z druhého miesta do vyradovacích kôl s nádejou obsadiť niektorý z víťazných stupienkov, avšak mladosť a neskúsenosť nášho tímu sa nemohla porovnávať s dlhoročnou praxou tímov z posádok OS SR.

Recept, ktorý sme v základnej skupine našli, sme vo vyradovacích kolách už nevedeli uplatniť, a tak sme tento rok na víťazné miesta nedosiahli.

„Aj keď nie víťazne, všetko má svoj zmysel. Študenti si vyskúšali znova niečo nové, kondične sme boli favoriti, ale skúsenosti a zohranosť ešte potrebujeme dotrénovať. Už teraz však vieme, že budúci turnaj budeme znova o niečo lepší a určite chceme atakovať tie najvyššie priečky“, zhodnotil výkon študentov npor. Mgr. Martin Kožiak.

*„Rovnako ako som nedávno hodnotil náš tím po florbalovom turnaji, aj z tohto športového podujatia si odnášam veľmi dobrú skúsenosť. **BOJOVNOSŤ** a **CHCENIE** to je to, čo naši študenti majú a na tom budeme do budúcnosti stavať,“* dodal na záver.

Majstrovstvá AOS vo florbale

Dňa 26. marca 2024 sa pod záštitou katedry telesnej výchovy a športu (KtTVaŠ) uskutočnili Majstrovstvá AOS vo florbale.

Toto športové podujatie má už na akadémii dlhoročnú tradíciu a teší sa veľkému záujmu kadetov, ale aj profesionálnych vojakov. V tomto ročníku akciu svojou účasťou podporili profesionálni vojaci z prebiehajúceho kurzu DKA VŠ a z Personálneho úradu OS SR.

Celkovo do súťaže nastúpilo 7 družstiev (5 družstiev kadetov, jedno družstvo z DKA VŠ a jedno z PÚ OS SR). Tímy boli vyrovnané, a tak sa o postup do finále hralo až do konca. Hlavným organizátorom súťaže bol npor. Mgr. Martin Kožiak z KtTVaŠ, ktorý ocenil výbornú atmosféru počas majstrovstiev i férovosť jednotlivých spoluhráčov.

„Chcel by som vyzdvihnúť skvelú atmosféru na turnaji a fair play počas zápasov, záujem študentov zapájať sa do športových aktivít ako je táto a poďakovať pomocnému organizačnému tímu, bez ktorého by akcia nebola úspešná. Všetci súťažiaci bojovali naplno, nikomu nič nedarovali a tak verím, že v budúcom roku bude poradie víťazov úplne iné,“ zhodnotil majstrovstvá npor. Mgr. Martin Kožiak.

text, foto: -KtTVaŠ-